Nro. 7.

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 25. Stycznia 1814.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Obecność N. Królowéy Sycyliyskiéy była miłym powodem do kilku festynów. Dnia 11go b. m., to iest nazaiutrz po (*doniesioném w zcim Nrze Gazety naszéy*) przybyciu téy N. Monarchini, dał JW. Gubernator w salach Kamienicy Lewakowskiego wielki i bardzo świetny bal, na którym znaydowali się wszyscy wyżsi Urzędnicy kraiowi, Jenerałowie z korpusem Officerów i nayznakomitsza Szlachta. N. Królowa bawiła się na tym balu do iwszéy godziny po północy. Przed rozpoczęciem onegoż, przedstawionemi iéy były Damy przez JW. Hrabinę Goess. Dnia 12go zaszczyciła też N. Monarchini obecnością swoią teatr. Dnia 13go był na nim N. Królewic Leopold otoczony Dworem. Dnia 14go danym był w sali Lewakowskiego za staraniem JW. Gubernatora w obecności NN. Podróżnych Koncert, exekwowany z wszelkiemi celnościami sztuki przez naycelnieyszych Miłośników muzyki. Dnia 15go zaszczyciła N. Krolowa z N. Królewicem teatr obecnością swoią. Dnia 16go byli NN. Podróżni w Kościele archikatedralnym na W. Mszy, a potém odwiedzili instytut Sióstr Miłosierdzia. Wieczorem raczyli bydź na teatrze, a potém na reducie. Dnia 17go zaszczyciła N. Królowa z N. Krolewicem teatr Polski obecnością swoią, gdzie grano operę: Krakowiacy i Gorale. Po teatrze były tańce u JW. Gubernatora, gdzie świetna znaydowała się kompania, i z kąd NN. Podróżni dopiéro po północy odiechali. Dnia 18go, iako w dzień Swięta obrzadku Greckiego Obiawienia Bożego (*Bohoiawlenya*) obchodzono uroczystość święcenia wody w obecności NN. Podróżnych. Wieczorem była N. Królowa z N. Królewicem w teatrze. Nazaiutrz nastąpił (*doniesiony w przeszłym Nrze Gazet naszéy*) wyiazd onychże. Uprzeymość i łaskawość, tudzież życzliwe uczestnictwo, ktore N. Królowa N. i Królewic przy każdéy sposobności okazywali, tkwić będą zawsze w pamięci tych, którzy mieli szczęście zbliżenia się do tych NN. Gości."

Charakter Mieszkańców Galicyi okazuie się w prawdziwéy swoiéy zacności. Wszystkie stany ubiegaią się w uczuciach swoich ku Rządowi i Woiownikom, uwieńczoowm zwycięztwem. Doniesienia o czynach patryotycznych tak się pomnażaią, iż na dokładne wyłuszczenie onychże nie wystarczałyby karty téy Gazety. Dla tego też obecne dalsze doniesienia o czynach szlachetnych, za krotki tylko rzut oka brać należy. I ten będzie dostatecznym do złożenia zupełnego dowodu, co się w Galicyi w obecnéy ważnéy epocę czyni dobrowolnie, i szczególnie z własnéy chęci serc szlachetnych i czułych. Wdzięczność strudzonych i pokrzepionych Woiowników, tudzież łzy radości zasmuconéy wdowy, pocieszanéy i wspieranéy temi dobroczynnemi datkami, są tych zacnych Dawców nagrodą.

Cyrkuł Sanocki nagrodził w zaszczytny sposob ludzką staranność Starosty cyrkułowego i Radzcy rządowego W. Geppenta. Datki Posiadaczów dobr i innych Obywatelli składaią się dotychczas z 50 wiader gorzałki, 3 cetnarów i 2 funt. szarpii, 189 bandażów, 163 prześcieradł, 1009 gatek, 8 koszul, 1053 par trzewików; tudzież z podarónku pieniężnego dla ranionych żołnierzy złożonego z 2022 ZR. 39 Kr. w W. W., 43 dukatów w złocie, 14 ZR. 45 Kr. w rozmaitych

gatunkach śrébrnéy monety, oraz z 2 cetnarów 31 1/2 funt. dawnéy, wywołanéy z biegu monety. — W Cyrkule Jasielskim złożono 8 funt. bandażów, 25 1/2 funt. szarpii. — W Cyrkule Sandeckim 16 płaszczów, 185 koszul, 147 gatek, 1 prześcieradło, 90 łokci płótna, 9 par trzewików, 24 1/2 funt. szarpii, 17 funt. i 54 sztuk bandażów, (do czego przyłożyli się: Pani Hrabina Stadnicka, dawszy 60 łokci płótna, 4 funt. szarpii, 54 sztuk bandażów; P. Kommissarz cyrkułowy Zieffer 30 łokci płótna; P. Szallay Rządca kameralny 6 nowych płaszczów, 24 koszul, 12 gatek; P. Baranowski Kontrolor równie tyle i 4 par trzewików; IX. Woytarowicz Pleban Łącki, 6 koszul i 1 funt. szarpii; IX. Majerski Pleban Stopnicki, 1 płaszcz, 6 koszul, 6 gatek, 2 funt. szarpii; IX. Gilowicz Pleban Tylmanowski, 4 koszul, 4 gatek, 2 funt. szarpii; IX. Dziekan Szachnowicz 6 koszul, 6 gatek, 4 funt. szarpii; P. Strzelecki Dzierżawca propinacyi 12 koszul i t. d.) — W Cyrkule Rzeszowskim złożono; 40 funt. 1 łót. szarpii i bandażów (między któremi znayduie się od Pani Józefy Skrzyńskiéy 13 funt. 30 łót.) — W Cyrkule Przemyskim złożono: 33 funt. 9 łót. szarpii, 2 koszul 2 gatek; (między temi znayduie się 8 funt. 11 łót. szarpii od Pani Hrabiny Grabińskiéy). — W Cyrkule Samborskim złożyła Staromieyska grecko katolicka Gmina 45 ZR. dla ranionych żołnierzy. — P. Lewicki Dziedzic Skniłową w Cyrkule Lwowskim, złożył 40 ZR. w dobrowolnéy ofierze woiennéy. — W Cyrkule Stryyskim złożono: 77 funt. 18 łót. szarpii, 15 funt. 17 łót. bandażów, 4 funt. 27 łót. kompressów, i 15 arszynów płótna (do tego przyłożył się P. Haraszkiewicz Rewizor Policyi, dawszy 62 funt. 24 łót. szarpii, 15 funt. 17 łót. bandażów i 4 funt. 27 łót. kompressów.) — W Cyrkule Stanisławowskim za staraniem Pana Barona Kransberga, Inspektora dóbr kameralnych Nadwornéy, złożyli Urzędnicy podwładnych mu Ekonomii Nadwornéy, Bohorodczańskiéy, Sołotwińskiéy i Peczewyzkiéy, tudzież Nadleśnego Urzedu Peczewyzkiego 13 arszynów płótna, 4 płaszczów 119 koszul, 84 gatek, 34 par trzewików, 2 par bótów, 5 1/2 funt. szarpii i 14 sztuk bandażów. — W Bochnii przeznaczył tamteyszy mieszczanin P. Jan Wellich dla wdów Obrońców Oyczyzny dochód z danego przez niego płatnego balu wynoszący 60 ZR. — W Cyrkule Kołomeyskim złożyli: Bezimienny iedną sztukę płótna; Urzędnicy kameralnéy Ekonomii Kuttskiéy, 76 łokci płótna; Gmina Staro Kuttska 41 łokci płótna; P. Wildner, cyrkułowy Kancelista, 3 funt. 16 łót. szarpii; Dominium Tróyca 7 funt. szarpii, 3 funt. bandażów; Żony Urzędników kameralnych Kuttskich 2 funt. szarpii, 37 funt. bandażów, 10 koszul, 10 gatek; P. Lercher, kameralny Justycyariusz 7 1/4 białego, a 4 1/2 łokci szarego sukna; P. Gerner Nadleśny Kameralny Kuttski, tudzież P. Fischer Pisarz urzędowy kameralny, dali każdy iedną czas o wyprawnąskórę; Gmina wieyska Siebnowska dała 9 funt. wełny.

Z Wiédnia d. 15. *Stycznia.* — Gazeta Wiédeńska zawiéra co nastepuie:

C. K. główne i stołeczne Miasto Wiédeń, nawykłe we wszelkich sposobnościach składać Monarsze dowody naywiernieyszego przywiązania, korzystało z podanéy sobie przez szczęśliwe postępy zwycięzkich wóysk sposobności, dla wynurzenia Jego C. K. Apostolskiéy Mości przez umyślną Deputacyę powinszowania swoiego, oraz nayczystszego wyrazu wdzięczności i miłości swoiey.

Wysłana tym końcem do Cesarskiego polnego Dworu Deputacya, składaiąca się z Burmistrza Szczepana Wohlleben, Kawalera orderu S. Szczepana i C. K. aktualnego Radzcy Rządu Austryi Niższéy, z Wicentego Weiner, Wice-Burmistrza Senatu kryminalnego, z Antoniego Leeb, Radzcy magistratualnego i Majora milicyi mieyskiéy, tudzież z dwóch zewnętrznych Radzców Jana Seyfritz i Karola Hammer, przybyła d. 7go Stycznia do Freyburga w Bryzgowii. Nazaiutrz raczył iéy Jego C. K. Mość dadź uroczystą audyencyę, na któréy miał Burmistrz Miasta Wiédnia następuiącą przemowę do N. Pana:

„Po długim rzędzie lat pełnych trosków, które Austrya z całą Europą dzieliła, podczas których iednakże Austrya nie była przewyższoną od żadnego Ludu w miłości ku Monarsze swoiemu i przychylności ku dawnemu świętemu obyczaiowi, wschodzi nakoniec nowe słońce szczęścia! Wspaniałe postanowienie W. C. K. Mci względem toczenia ieszcze raz boiu o sprawiedliwość i niepodległość, ocaliło świat. Od dnia, w którym połączenie walecznych wóysk Twoich N. Panie, z woyskami Twych NN. Sprzymierzeńców postanowionem było, rozstrzygnionem zostało zwycięztwo sprawiedliwéy sprawy. Dnie pod Lipskiem uwieńczyły wielkie to przedsięwzięcie; stargały one pęta, które ieden Lud na Wszystkie chciał

włożyć. Czeka Cię N. Panie naypiękniey-sza nagroda, czekaią Cię dzięki Europy, dzięki i nieograniczona miłość szczęśliwych Ludów, które zostaią pod łagodném berłem W. C. K. Mci!"

„Wierny i nayposłusznieyszy Magistrat i Obywatele Wiédnia pozwalaią sobie powinszować Tobie N. Panie, iako Oycu Oyczyzny, iako Opiekunowi Kraiów Twoich iako Wybawcy Niemiec, szczęścia do wspaniałych, wielkich czynów Twoich. Jednym ożywieni duchem, i z postanowieniem nie szczędzenia żadnych ofiar, którychby ustalenie wielkiego dzieła wymagać mogło, poważaią się złożyć u stóp W. C. K. Mci wyraz owéy niezłomnéy wierności, która była oddawna dziedzictwem Magistratu i Obywateli Stolicy."

„Nayuniżeńsza Deputacya prosi Cię N. Panie o dalszą Twoią naywyższą opiekę, o łaskę i życzliwość."

Jego C. K. Mość raczył na tę przemowę w następuiących nayłaskawszych odpowiedzieć wyrazach:

„W szczęściu i w nieszczęściu, nie zaparła się nigdy Moia Stolica. Rozczula Mnie wyraz iéy miłości; nie iest ón iednakże nowym dla Mnie. I w obecnéy stanowiącéy walce, zostali równymi sobie wierni Moi Wiédeńczykowie, i przodkowali chwalebnym przykładem Monarchii. Z takiemi Ludami, iakich Opatrzność Mi powierzyła, z takiém woyskiem, iak Moie, Austrya uledz nie mogła. Polegałem w dobrym dniu na stałości Narodu i na waleczności Obrońców Oyczyzny."

„Wszechmocny pobłogosławił sprawiedliwéy sprawie! Wkrótce nadeydzie ta pora czasu, w któréy Poddani Moi za poniesione ofiary swoie, sowitą zbiérać będą nagrodę."

„Zniszczonemi są żywioły niezgody; Ludy będą znowu mieszkać ze sobą w zgodzie braterskiéy. Kilka lat będzie dostatecznych do zagoienia tych ran, które i nam czas nieszczęsny zadał. Swiadkowi ich odnowionego pomyślnego bytu i szczęścia, nagrodzą dzięki i miłość Mych Poddanych ostatek lat Moich, poświęconych iedynie ich dobru"

„Zanieście Miastu Wiédniowi zapewnienie Moiéy ciągłéy życzliwości. Spodziéwam się stanąć wkrótce wpośród Was. Dzień powrotu do Moich Dzieci, będzie iednym z naypięknieyszych życia Moiego."

Potem udała się Deputacya do JO. Xięcia Metternicha, Ministra Stanu, Konferencyi i Ministra interessów zagranicznych, dla wręczenia mu honorowego dyplomatu na Obywatelstwo Wiédeńskie. W. Burmistrz miał przy téy sposobności następuiącą przemowę do JO. Xiążęcia:

„Przez działanie W. X. Mci, uwieńczone nayszczęśliwszym skutkiem na wysokim Urzędzie, który mądrość N. Pana w nayważnieyszéy chwili W. X. Mci powierzyła, zostały Państwa Austryackie zabezpieczonemi od wszelkiego niebezpieczeństwa, Niemcy z haniebnych pętów obcego panowania oswobodzonemi, i zaiaśniała nadzieia trwałego pokoiu, pod którego błogosławioną opieką ożywią się i zakwitną pomyślność Państwa i szczęście wszystkich iego Obywateli."

„Za to, powszechnie za światłe uznane sprawowanie interessów, za ten wesoły widok przyszłości, otworzony dla głównego miasta Wiédnia, pozwalaią sobie Magistrat i Obywatele C. K. Stolicy, złożyć Ci Mości Xiążę przez obecną Deputacyę nayszczersze podziękowanie swoie, i ofiarować Ci z uszanowaniem honorowe dyploma na Obywatelstwo Wiédeńskie, w nadziei, że W. X. Mość przyymiesz łaskawie ten wdzięcznych uczuć ich dowód, i że zechcesz użyczać i nadal swoiéy wysokiéy opieki Magistratowi i Obywatelóm."

JO. Xiążę odpowiedział na tę mowę w następuiących słowach:

„Jeżeli w twardych czasach utrzymały się w wielkiém Państwie patryotyzm i duch powszechny, tedy Państwo to iest ocaloném i winnem iest sobie samemu ocalenie swoie. Jedyną zasługą, do którey Urzędnik Stanu w takich przypadkach mieć może prawo, iest to, że polegał na wysokiém uczuciu Narodu. Nie może się stać udziałem tegoż Urzędnika żadna sowitsza nagroda, iak gdy Monarcha i Współobywatele uznaią zasługi onegoż. Nadanie Obywatelstwa tego szanownego Cesarskiego Miasta, przypominać mi będzie z wdzięcznością iedną z nayważnieyszych epok."

„Wynoszę się z tego zaszczytu, i proszę WWMCPanów oświadczyć z nayzupełnieyszém dziękczynieniem te moie uczucia Magistratowi i Obywatelstwu."

Do główney kwatéry dowodzącego Feldmarszałka, JO. Xięcia Imci Schwarzenberga, udał się d. 9. Stycznia Wydział teyże Deputacyi, dla wręczenia mu takoż honorowego dyplomatu na Obywatelstwo miasta Wiédnia.

Dnia 10. Stycznia raczył Jego C. K. Apostolska Mość wziąć do stołu swoiego wszystkich Członków Deputacyi, pozostałych w Freyburgu.

Zdarzenia woienne.

Gazeta Wiédeńska zawiéra co następuie:

Według wiadomości od głównego woyska, cofnęła się załoga Genewska ku Annecy. Zamek de l'Ecluse iest obskoczony. Półkownik Simpschen przechodził d. 28. Grudnia koło Martigny, i iuż się ku górom Simplonskiéy i S. Bernarda posunął. — Kray Walezyyski zrzucił z siebie iarzmo Francuzkie i oświadczył się za sprawą Sprzymierzonych. Tworzy się tam Rząd tymczasowy. — Dnia 3 Stycznia posunął się Bawarsko - Austryacki korpus we 2 kolumnach ko Colmar. Spostrzegłszy nieprzyiaciel to poruszenie, opuszczał skwapliwie miasto dla cofnienia się ku Schlettstädt. Dnia 5. ruszył ku temu miastu Jenerał iazdy, Hrabia Wrede. — Załoga Befortska uczyniła wycieczkę, którą Feldmarszałek Porucznik Bianchi że znakomitą dla nieprzyiaciela odparł stratą. — Jenerał iazdy Hrabia Wittgenstein przeszedł Ren pod zamkiem Louis, i osadził opuszczone od nieprzyiaciela zamki Louis i Alsace. — Główna kwatéra Feldmarszałka Xięcia Schwarzenberga, przeniosła się 6. Stycznia z Altkirch do Mörnpelgard. Woysko osadziło wszystkie główne przechody przez Vogesen. Lekkie korpusy krążą aż po za Vezoul. Remiremont zaięty iest iuż od kilkunastu dni przez Kozaków. — Lud zachowuie się wszędzie spokoynie i uprzeymie, przykładaiąc się z naylepszą ochotą do wyżywienia woyska. — Sabaudya opuszczona od strachem przerażonych Władz Francuzkich. Duch publiczny w tym Kraiu iest zupełnie za sprawą Sprzymierzonych. — Nad Niższym Renem stoią bardzo rozdrobnione oddziały woyska nieprzyiacielskiego. Tak n. p. w Kolonii znayduie się Jenerał Sebastiani z 1200 ludźmi piechoty, 400 iazdy, z 400 uzbroionymi strażnikami i 4 działami. Między Koloniią i Deutz nie stoi więcéy iak koło 2000 ludzi piechoty i iazdy. W samém Neuss załoga nie iest większa, iak 1200 piechoty, 250 iazdy i 8 dział. Od Neuss do Homberga znayduie się koło 4 do 700 ludzi mieszanego woyska. Między Hombergiem i Cleve stoi pod rozkazami Jenerała Busse 5000 ludzi. — Według wiadomości z Niderlandów, osady z Brügge i Gent, cofnęły się do Francyi. Oburzenie umysłów w tamecznych Prowincyach iest powszechne. Rząd nie wybiera iuż konskrypcyonistów, a ci, którzy iuż odeszli byli do Francyi, powracaią nazad kupami i z bronią. Wszystkie wiadomości z Francyi potwierdzaią, że działanie zaczepne przez Ren, było zupełnie nadspodzianém, i ze wszystkie przeraziło umysły. Wszelka usilność Rządu w celu poburzenia Ludu do powstania, iest nadaremną, albowiem Naród w samych okropnościach woyny upatruie nadzieie prędkiego pokoiu. Wszelkie rządowe środki zbliżaiące się do tych, których inne Rządy wnader rozróżniaiących stosónkach ku swoim Ludóm chwyciły się, tém mnieyszy wstęp znayduią, ile że od kilku lat stały się śmiesznemi dla Narodu, i tylko okazuią wyraźnie słabość Rządu Francuzkiego. — Cała Francya iednem goreie życzeniem, to iest życzeniem pokoiu, bez względu na zewnętrzne stosónki.

Wiadomości o działaniach sprzymierzonego woyska Szląskiego pod sprawą naczelnego Wodza, Pruskiego Feldmarszałka Blüchera.

Pisma publiczne zawiéraią następuiące

Iedynaste doniesienie.

W Kreuznach dnia 4go Stycznia 1814.

Jenerał Feldmarszałek postanowił rok 1814ty i nową wyprawę woienną rozpocząć przeprawą za Ren, i wydał w téy mierze potrzebne rozporządzenia. — Jenerał Hrabia St. Priest zgromadził woyska swoie pod Ehrenbreitstein, kazał się iednéy części przeprawić w nocy z d. 31. Grudnia 1813 roku na 1. Stycznia roku 1814, a Jenerałowi Bistram napaśdź na okopy nieprzyiacielskie założone naprzeciwko Lahn. Po nieznaczącym odporze zostały one wzięte mi. Jenerał Bistram posunął się potém ku Koblenz i zdobył 7 dział, a przeszło 500 niewolnika pozostało w iego mocy. — Jenerał piechoty York zebrał swoie woysko pod

Caub i kazał się piechocie na statkach przeprawić, która napadłszy znienacka posterónki z tamtéy strony Renu, zaięła po krótkim odporze Bacharach i Wyższą Wezelę, poczém stawiono most z pontonów koło dawnéy Pfalz (starego zamku na iednéy wyspie wśród Renu) nie daleko Caub. Zachodząca trudność w zarzucaniu kotwic była przyczyną, że dopiéro d. 2 Stycznia zrana można było przez most przechodzić. Jenerał Hünerbein wypędził tym czasem nieprzyiaciela z Reinbellen i Waldalgesheim i wszedł d. 2. Stycznia wieczorem do Kreuznach. Jenerał piechoty York postępował z całym korpusem. — Nieprzyiacielska dywizya Jen. Riccard, która osadziła była Ren od Moguncyi do Koblenz, usiłowała utrzymać miasto Simmern. Pułkownik Hrabia Henkel poszedł naprzeciw temu miastu, kazał w nocy wysadzić bramy i miasto wziąć gwałtem. W tych rozmaitych utarczkach zabrano do 200 niewolnika. — Jenerał Boron Saken ściągał swoie woyska pod Mannheimem, gdzie nieprzyiaciel na przeciwko uyścia rzéki Nekar założył mocny palisadami opasany, oraz 4ma działami i 2ma granatnikami osadzony szaniec. Jenerałowie Sass i Taliczyn przeprawili się na statkach i wzięli szturmem ten szaniec. — Dowodzca onegoż, 7 Officerów i 300 prostych żołnierzy z artyleryą, dostali się w ręce tegoż Jenerała. — Przy tém pięknem natarciu wynosi strata nasza koło 200 ludzi; nieprzyiaciel utracił więcéy. — Jenerał Baron Saken pociągnął ze swoim korpusem ku Frankenthal i Worms. Pruski Jenerał Xiążę Biron Kurlandzki, był od niego wysłany dla otworzenia związku przez Alzei z korpusem Yorka i Hrabiego Langerona. Spotkał ón nieprzyiaciela w Alzei poraził go, zabrał mu 1 Podpułkownika, 5 Officerów i przeszło 100 ludzi z 1 prochowym wozem. W tym samym czasie Jenerał Major Karpow zwiódł pod Mutterstadt potyczkę z iazdą, w któréy 8 nieprzyiacielskich szwadronów iazdy rozproszone i zrąbane zostały. Poymano przy téy sposobności 3 Podpułkowników, 22 Officerów i 298 ieźdzców. — Jenerał Hrabia Langeron zaiął dnia 3 Stycznia Bingen i pędził nieprzyiaciela ku Moguncyi. Strata iego iest mała. Jenerał Porucznik Olsufiew, raniony kulą kartaczową, iednakże rana nie iest niebezpieczną. — Tak tedy w przeciągu dni 3 utracił nieprzyiaciel 13 dział i przeszło 1500 ludzi. Woysko Szląskie zaymuie d. 4go Stycznia 1814 Kray między Mozelą i Mannheimem. Moguncya iest iuż odciętą od Francuzkiego Państwa, a woyska cofaią się wszędzie iak nayśpieszniéy ku rzécę Saar. — Woyska sprzymierzone zostały wszędzie z naywiększą radością przyiętemi. Niemieccy mieszkańcy lewego brzegu Renu nie zepsuli się ieszcze przez 19toletnie ohydne poddaństwo, i wszędzie okazuią czystego Niemieckiego ducha i dobrą wolą. — Wszyscy Celnicy, sami rodowici Francuzi, wszędzie pouciekali, a Feldmarszałek zniósł iuż z pociechą dla Kraiu, nienaturalne zamknięcie handlu z prawym brzegiem Renu.

Wiadomości o działaniach połączonego woyska Niemiec północnych pod sprawą naczelnego Wodza, N. Królewica Następcy Szwedzkiego.

Gazety Berlińskie zawieraią następuiący

Dwudziesty siódmy bulletyn.

W główney kwatérze Kiel d. 6. Stycznia.

Gdy Rząd Duński odrzucił proponowaną sobie posadę pokoiu, przeto rozpoczęły się znowu kroki nieprzyiacielskie dnia wczorayszego zrana (*Obaczyć list* z Berlina *umieszczony w Nre 5tym Gazety naszéy na stronnicy* 50). — Blokada twierdzy Rendsburga przyszła do skutku, a przedpoczty osady, musiały się cofnąć pod działa twierdzy. Dla Xięstw Holsztyńskiego i Szlezwidzkiego mianowany iest Jenerał Gubernator. — Korpus nieprzyiacielski złożony przeszło z 10,000 ludzi i maiący 25 do 30 dział, uderzył na twierdzę Bredę (w Hollandyi); lecz Jen. Benkendorf, który ią zaymował, przymusił nieprzyiaciela do odwrotu za pomocą poruszenia, które Jenerał (Pruski) Bülow i Jen. (Angielski) Graham dla dania odsieczy téy twierdzy uczynili. Jenerał ów okazał i w tém zdarzeniu tyle odwagi, zimnéy krwi i talentów woyskowych, iak we wszystkich dawnieyszych sposobnościach. Pułkownik Naryszkin poymał podczas przeprawy swoiéy na tamten brzeg Renu Pułkownika Francuzkiego z 20go pułku strzelców konnych i iednego Pod-

officerem i kilkoma prostymi żołnierzami. — Oddział woyska naczelnego Dowodzcy Jenerała Hrabiego Bennigsena, zluzował korpus Jen. Porucznika Hrabiego Woroncowa w dotychczesnem stanowisku iego przed Hamburgiem. Ow oddział osadził tak zwany Ochsenwerder i wzbudził przez to w Xięciu Eckmühl wielką obawę. Xiążę ten usiłował przez żołnierzy, którzy na czółnach mieli bydź przeprawionymi, odpędzić z tamtąd to woysko, lecz strzelcy Rossyyscy obrócili w niwecz każde pokuszenie się o tę przeprawę. Dezercya wzmaga się coraz bardziey pomiędzy załogą Hamburską. — Legiia Anzeatycka poświęciła iednomiesięczny żołd, który iéy właśnie wypłacono, na wsparcie ziomków swoich wygnanych przez Xięcia Eckmühl z Hamburga. Czyn ten dobroczynny przynosi poczciwym Anzeatóm tém wiekszy zaszczyt, ile że potrzebowali tego żołdu na sprawienie sobie rozmaitych małych części mundurowych. — Twierdza Glücksstadt *) kapitulowała wczoray wieczorem i zaiętą została dzisiay zrana przez woysko Szwedzkie. Osada iest w niewoli woienney, a pod warónkiem nie służenia przez rok cały przeciw Sprzymierzonym, przewieziona zostanie na statkach na wyspę Alsen; osada ta wynosiła przeszło 3000 ludzi. Jen. Baron Boye i dowodzone przez niego woysko, złożyli podczas oblężenia naychwalebnieysze dowody męztwa i wytrwałości swoiéy, Wszystkie przystępy do twierdzy zalanemi były wodą, a oprócz tego musieli oblegaiący walczyć z ustawicznym deszczem i znayniezdrowszém powietrzem. Potrzebne do oblężenia przekopy mogły bydź tylko na wązkich groblach i wśród gradu kul i kartaczów założonemi. Dla zasłonienia się przed artyleryą nieprzyiaciela, musiano każdey nocy zakładać poprzeczne wały z koszta mi szańcowemi. Oblegaiący musieli tu nierównie więcéy wytrzymać przykrości i więcéy uym znosić, aniżeli takowe przy każdem oblężeniu w zimie zdarzać się zwykły. Ale też tém wiekszy zaszczyt należy się talentowi Jenerała i woiennemu duchowi żołnierzy iego. Założeniem bateryi, i strzelaniem z onychże, tudzież wszystkiemi innemi robotami należącemi do artyleryi, kierował Kapitan Hygrell, a Szwedzka i Angielską, iako też Rossyyska artylerya, przysłana od korpusu Hrabiego Woroncowa, popisały się w wysokim stopniu. Jen. Baron Boye wychwala szczególniey gorliwość i umieiętność Kapitanów Inżynieryi Thersner i Melander. Angielski Kapitan Farquahar przyłożył się istotnie do skutku ataku z flotyllą, którą dowodził. — Glückstadt iest dla żeglugi na Elbie bardzo znakomitém mieyscem. Dostało się tam w moc naszą 325 dział, między któremi znayduie się 119 kruszczowych. Twierdza ta miała bydź zdobyta szturmem za nastąpieniem pierwszego mrozu. Jenerał Hrabia Woroncow utworzył był iuż w tym celu bataliion złożony z 600 wyborowych grenadyerów Rossyyskich, którzy mieli służyć za odwód Szwedóm przeznaczonym do szturmu. — Glückstadt zbudował (Duński) Król Krystyan IV. w roku 1620 na bagnistym gruncie, z czego Hollendrzy wielce byli niekontenci *). W roku 1628 obległ był tę twierdze sławny Jenerał Tilly, lecz musiał po 15tu tygodniach, w czasie których nieprzerwane czynił natężenia, oblężenia tego zaniechać. Gdy Jen. Torstenson wkroczył tamże ze Szwedami, były Glückstadt i Krempe iedynemi w Xięstwach mieyscami, których Szwedzi nie zaięli. — Woysko sprzymierzone zdobyło od czasu wkroczenia swego do Kraiu Holsztyńskiego 470 dział.— Twierdza Friedrichsort będzie zburzoną i ogołoconą ze wszelkiego stanu obrony. Żegiuga na morzu Wschodniém i na Bałtyku, będzie tém mnieyszey doznawać przeszko-

---

*) *Warowna stolica Duńskich Prowincyi w* Niemczech *leży tam, gdzie mała rzeka* Ren *wpada w* Elbę; *iest ona regularnie zbudowaną, i ma* 4000 *maiętnych przez handel mieszkańców. Posiadanie téy twierdzy iest tém ważnieysze, ponieważ ona panuie nad* Elbą, *i ponieważ okręty Angielskie, skoro im mróz nie przeszkodzi, będą mogły bez przeszkody płynąć do* Hamburga, *na miasto to ze strony wody uderzać, a Sprzymierzonym zapasy woienne dowozić.* (Przypisek Gazety Berlińskiey Haudego i Szpenera.)

*) *Ponieważ przez tę twierdzę panować można było nad handlem na* Elbie (Przypisek Gazety Berlińskiey Haudego i Szpenera).

dy. Twierdza owa założona była pierwiastkowo dla czynienia przymusu handlowi Anglików z północnemi Mocarstwy. — Kommissarz woienny Francuzki Prehaud, wysłany od Xiecia Eckmühl, potrafił się przemknąć z Hamburga aż do przedpocztów Duńskich i udał się do Kopenhagi z instrukcyami Rządu Francuzkiego dla Posła Barona Alquier. Jen. L' Allemand spodziéwanym iest także w Kopenhadze. — Przykazano na nowo woiennym okrętóm Szwedzkim, aby niszczyły do gruntu zbóieckie okręty morskie, które na morzu Wschodniém przeszkadzaią handlowi Anglików, Rossyan Prusaków i Szwedów. Wszystkie porty Cymbryyskiego Półwyspu (Jütlandyi) otwartemi są teraz dla żeglarzy Narodów sprzymierzonych. W Kraiu tym, gnębionym długo przez systema stałego lądu, zakwitnie znowu handel i powróci pomyślność. Mieszkańcy Norwegii, którzy wszystkich klęsk niedostatku i uym doznali, przekonaią się wkrótce, że po zbliżaiącém się ziednoczeniu Oyczyzny ich ze Szwecyą, staną się ich udziałem wszystkie te korzyści, z których cieszą się teraz mieszkańce Półwyspu Cymbryyskiego. Wolna i szczęśliwa, nie będzie się potém uważać Norwegia za osadę, lecz dostąpi zupełnego użytku należących się iéy politycznych praw i przywileiów.

Szwaycarya.

Gazeta Wiédeńska zawiéra co następuie:

Dnia 31. Grudnia podali C. K. Austryacki Pełnomocnik Kawaler Lebzeltern i Ces. Rossyyski Pełnomocnik Hrabia Capo d'Istria, następuiącą Notę Landamanowi Szwaycarskiemu Reinhardowi:

„Nadeszła chwila, w któréy Szwaycarya przez bieg szczęśliwych zdarzeń, widzi się wezwaną do dostąpienia znowu rangi pomiędzy wolnemi i niepodległemi Narodami Europy. Lud, którego narodowy charakter nie uległ zgubnemu wpływowi, iaki Rząd sąsiedzki nader długo miał na ziemi iego musi koniecznie oddadź sprawiedliwość zasadom, ożywiaiącym sprzymierzone Mocarstwa. Stosuiąc się do tychże wyraźnie obiawionych i stale wykonywanych zasad, sądzą NN. Cesarze i Królowie, że muszą polecić Szwaycaryi zasługuiące na szczególnieyszą iéy baczność dzieło, to iest: ułożenie konstytucyynego Aktu, któryby fundamentalną posadę i rękoymię swoiéy stałości w sobie samym zawierał, i zachowywał ich nadal od każdego obcego wpływu, tudzież od konieczności uciekania się kiedyś do niego."

„Niepodległa w swoich obradach i wolna w swoich uchwałach, nie może Szwaycarya, przystępuiąc do tego zbawiennego dzieła, chcieć czego innego, iak tylko tego, co się gruntuie na sprawiedliwości, czego żadna pretensya obcéy ambicyi zaprzeczyć nie może, co imie i charakter ooeyże zaszczycać, a nakoniec co pomyślność wszystkich klass i wszystkich części Kraiów zabezpieczać będzie. Tym sposobem Szwaycarya, powodowana mądrością i umiarkowaniem, a nauczona doświadczeniami tego krytycznego czasu, stanie znowu na tym zaszczytnym stopniu, który iéy przywrócenie sprawiedliwéy polityczney równowagi wskazuie."

„NN. Cesarze i Królowie, uznaią uroczyście potwierdzoną głosem Narodu konstytucyę, skoro takowa do ich doydzie wiadomości. NN. Monarchowie uczynią ieszcze więcéy; obiecuią oni Szwaycaryi, że nie złożą piérwéy oręża, póki zupełna iéy niepodległość, tudzież ułożona i przyięta przez nią z wolnością konstytucya, pod rękoymię Mocarstw Europeyskich oddaną nie będzie. Powstarzaią oraz, że stale postanowili, przywieśdź do skutku powrót części ziemi Szwaycarskiey, oderwanéy przez Rząd Francuzki od Zwiąku Szwaycarskiego."

„JW. Landaman będzie umiał ocenić tę propozycyę, a w przekonaniu, że NN. Monarchowie nie uznaią w żadnym przypadku osobnego urządzenia tyczącego się federacyynych stosonków Szwaycaryi, chwyci się bez wątpienia nayprzyzwoitszych środków, przez któreby Naród Szwaycarski przywieśdź mógł szczęśliwie do skutku rewizyę swoiego konstytucyynego Aktu i utworzenie fundamentalnego prawa, zabezpieczaiącego przyszłą iego pomyślnosć i polityczne stosónki iego ze wszystkiemi Europeyskiemi Mocarstwy."

Francya.

Monitor zawiéra dwa Wyroki Cesarskie. Piérwszy, wydany d. 15. Grudnia stanowi przepisy dla ochronienia mieszkańców, czyniących dostawy na rekwizycyę, od

nośku Dozorców. Drugi brzmi iak następuie:

W Pałacu Tuileryyskim
d. 26. Grud. r. 1813.

Napoleon &c. &c. Postanowiliśmy i stanowimy co następuie: — 1.) Maią bydź Senatorowie lub Radzcy Stanu wysłani iako nadzwyczayni Kommissarze do dywizyi woyskowych, i maią im bydź przydanymi Referendarze lub Audytorowie. — 2.) Nasi nadzwyczayni Kommissarze moią sobie polecone a.) Wybieranie konskrypcyonistów; b) ubranie i uzbroienie woyska. c.) Uzupełnienie zaopatrzenia w żywnośc twierdz; d) dostawę rekwirowanych koni do służby woyskowéy i e.) przyśpieszenie wybrania i uorganizowania gwardyi narodowéy według Wyroków Naszych. Nasi wymienieni nadzwyczayni Kommissarze, będą mogli rozciągnąć rozporządzenia pomienionych Wyroków na miasta i te stanowiska, które nawet tam wyrażonemi nie są. — 3.) Ci wymienieni Nasi nadzwyczayni Kommissarze, którzy będą wysłani w Kray przez nieprzyiaciela zagrożony, maią nakazywać zaciągi w massie i używać wszelkich środków, które służyć mogą do obrony Kraiu, lub które wskaże powinność w celu wstrzymania postępow nieprzyiacielskich. Oprócz tego, otrzymaią oni osobną urzędową instrukcyę tyczącą się położenia tego Departamentu, do którego wysłanymi zostaną. — 4) Nasi nadzwyczaymi Kommissarze są umocowani do użycia wszelkich środków wyższéy policyi, których okoliczności gwoli utrzymaniu publicznego porządku wymagać będą. — 5) Są oni oraz umocowani do utworzenia Kommissyi woyskowych, któreby czyli to przed siebie, czyli przed ustanowione do tego osobne Trybunały, pociągały do odpowiedzialności wszystkie te osoby, które są oskarzone o sprzyianie nieprzyiacielowi, o zostawanie z nim w porozumieniu, lub o podeymowanie czego przeciw publicznemu bezpieczeństwu. — 6) Mogą wydawać odezwy i stanowić uchwały. Pomienione uchwały maią moc obowiązuiącą dla wszystkich Obywateli. Władze cywilne i woyskowe winne do nich stosować się i takowe dopełniać. — 7) Nasi nadzwyczayni Kommissarze będą korrespondować z Naszymi Ministrami w przedmiotach tyczących się rozmaitych Ministeriow. 8) Będą oni doznawać w swym charakterze tych honorow, iakie dla nich przepisem Naszym są oznaczone. — 9) Dopełnienie ninieyszego Wyroku, który w dzienniku praw umieszczonym bydź ma, Ministróm naszym polecamy.

(Podpis) Napoleon.
Przez Cesarza:
Minister Sekretarz Stanu
(Podpis) Xiąże Bassano.

Xięstwo Warszawskie.

Z Warszawy d. 18. *Stycznia.* — Przybył tu będący w niewoli woienney JW. Jenerał dywizyi Francuzki Rapp, były Gubernator Gdańska.

Z Poznania d. 11, *Stycznia.* — Po ieddynastomiesięcznem oddaleniu się z mieysca urzędowania, powrócił tu onegday JW. Poniński, nasz powszechnie poważany Prefekt. Wczoray rano przyymował powinszowania tuteyszych Urzędników, Professorów Gymnasii i innych osób, z okazyi szczęśliwego, a każdemu miłego iego powrotu. Mówy przez uczniów Gymnasii do niego w cztérech iezykach miane, przyiął z czuciem wdzięczności i zwykłéy uprzeymości. Dziś obiął JW. Prefekt stér swego znakomitego urzędu.

Z Lublina d. 8. *Stycznia.* — Dziś rano JW. Ordynat Zamoyski zwiedził Szkoły Departamentowe Lubelskie. Powitany iako Członek Dyrekcyi Edukacyynéy w Sali popisowéy przez Rektora z Zgromadzeniem Professorów i uczniami szkół wszystkich, oglądał powstaiące w znacznéy części przychylnych naukóm składek Muzeum i Bibliotekę. Był potém w każdey klassie zachęcaiąc prezentowanych sobie pilnych uczniów, aby nie ustawali w zawodzie, który ich we wszystkich względach pożytecznymi i szczęśliwymi uczyni.

Od granicy Xięstwa Warszawskiego dnia 19. *Stycznia.* — Xiążę Łabanow Rostowski poiedzie ztąd do Zamościa; mówią, że odprawi tam popis korpusu woyska Jenerała Porucznika Rath, przeznaczonego do Krakowa. Przez to sprawi się ulga Departamentowi Lubelskiemu, który od czasu weyścia woysk Rossyyskich do Xięstwa aż dotąd, blisko 60,000 żołnierzy kwaterować i żywić musiał. Dla uzyskania ulgi dla tego Departamentu, wyiezdza do Warszawy Deputacya w Osobach WW. Scypiona, Owidzkiego i Dębowskiego. — Jen. Rossyyski Essen iest w Warszawie.